

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Episcopo Sancti Andreæ, & Abbati de Berborc, T. Prioro, R. Archidicacono,
& magistro L. Officiali sancti Andreæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

tionem legitimam ad intentionem contrariam elidendam, eo nequaquam obstante quod de lapsu carnis possit opponi, quoniam in conjugio multi casus occurrunt in quibus conjuges sine culpa, sed non sine causa, continere coguntur. Sunt & alij casus similiter speciales, quos alibi nos meminimus distinxisse, in quibus absque litis contestatione legitime possunt testes produci, ut quando excessuum inquisitio vel testium publicatio imminet facienda. In aliis vero casibus cum prudenter est attendendum utrum contumax actione reali vel personali conveniatur. Si reali, mittendus est utique actor in rei petita possessionem, ut ratio affectus reus veniat responsurus. Quod si venerit infra annum, iudicio sibi praestita cautione, ac exhibita satisfactione congrua expensarum, possessionem recuperet. Quod si cautionem offerre neglexerit infra annum, actor post annum verus constituatur possessor, super proprietate duntaxat adversae parti defensione legitime reservata. Quod si super rebus immobilibus quisquam conveniatur, quicquid nomine possidet alieno, debet statim in iudicio dominum nominare, certo dierum spatio a iudice finiendo, eoque ad eius notitiam perducendo, ut vel ipse veniens, vel idoneum dirigens responsalem, actoris intentionem excipiat. Si vero post tempus indultum quod dispositum est noluerit adimplere, tamquam lite quaeritur ex eo die quo possessor ad iudicium vocatus est ad interrumpendam praescriptionem longi temporis contestata, dominum possessionis iudex edictis legitimis evocabit, & tunc ipso in eadem voluntate manente, negotium summam examinandum, in possessionem ipsarum rerum actorem mittere non tardabit, omni allegatione absentis super principali quaestione servata. Si autem personali actione conveniatur, vel mittendus est actor in possessionem mobilium bonorum ipsius vel immobilium, si mobilia forte non habeat, pro modo debiti declarati, vel in contumacem est ecclesiastica sententia proferenda; ita videlicet quod alterutra poena, quae magis timeri debeat, iudex a principio sit contentus, ad alteram nihilominus processurus, si hoc meruerit protervitas contumacis; qui veniens infra annum, vel post annum etiam, audietur juxta distinctionem in alio casu superius annotatam.

FERRARIENSI EPISCOPO.

RESPONSO nostro postulas edoceri an cum Ferrarienses cives excommunicationis & interdicti sententiis sint ligati, liceat tibi viros & mulieres semel in hebdomada vel in mente apud aliquam Ecclesiam convocare, quibus praedices verbum Dei, & eosdem ad correctionem inducas. Super quo fraternitati tuae taliter respondemus, quod sine scrupulo conscientiae hoc facere poteris cum videris expedire, dummodo contra formam interdicti nullum eis divinum officium celebretur. Praeterea quaesivisti, cum Ferrariensis civitas interdicto sit & excommunicationi supposita, & ideo sint ibidem, praeter baptismum parvulorum & penitentiam morientium, universa sacramenta ecclesiastica interdicta, an liceat tibi baptizatos pueros in frontibus consignare. Super quo taliter tibi duximus respondendum, quia sicut baptizari possunt pueri, sic & baptizati ad confirmationem in frontibus a te possunt sacro chrismate deliniri.

EPISCOPO SANCTI ANDREAE,
& Abbati de Berborc, T. Priori, R. Archidiacono, & magistro L. Officiali sancti Andree.

CVm dilecti filij Abbas & Canonici de Cambuskinel Abbatem & monachos de Dunfermelin diocesis sancti Andree coram venerabili fratre nostro Dublinensi Episcopo & dilectis filiis de Cupre & de Scona Abbatibus diocesis sancti Andree super quibusdam decimis ad Ecclesiam suam de Egres spectantibus & damnis & injuriis irrogatis auctoritate litterarum nostrarum traxissent in causam, & ipsi eodem Abbatem & Canonicos ex delegatione nostra coram dilectis filiis Priore sanctae crucis & Decano de Tinihec ejusdem diocesis ad te, fili Officialis, super capella de Nipast & decimis ad eandem spectantibus convenissent, utraque pars &c. ut supra lib. x. epist. xxxi.

INQUISITIONI tuae breviter respondentes credimus distinguendum utrum alter conjugum pro certo sciat impedimentum conjugij, propter quod sine mortali peccato non possit carnale commercium exercere, quamvis illud apud Ecclesiam probare non possit, an impedimentum hujusmodi non sciat pro certo, sed credat. In primo itaque casu potius debet excommunicationis sententiam humiliter sustinere quam

Epist. 117
Respondens ad
ejus consilia
ca.
Cap. Respondens
De sacra &
117000.

Epist. 118

Epist. 119
Respondens ad
salutem co-
jugum
ca.
Cap. Inquisi-
tioni. De sacra
119000.

quam per carnale commercium peccatum operari mortale. In secundo vero casu distinguimus utrum habeat conscientiam hujuscemodi ex credulitate levi & temeraria, an probabili & discreta. Et quidem ad sui pastoris consilium, conscientia levis & temeraria credulitatis explosa, licet potest non solum reddere, sed exigere debitum conjugale. Verum cum conscientia pulsat animum ex credulitate probabili & discreta, quamvis non evidenti & manifesta, debitum quidem reddere potest, sed postulare non debet; ne in alterutro vel contra legem conjugij vel contra iudicium conscientiae committat offensam. Tu ergo secundum responsum praedictam super illo procedas articulo de quo nos consulere voluisti.

FLORENTINO ET FESVLANO
Episcopis, & Archipresbytero Pistoriensis.

Inter dilectos filios Hospitalarios sancti sepulchri de Pisis hospitalis Ierosolymitani ex una parte ac fratres hospitalis sancti Allucij quaestione suborta, cum iidem Hospitalarij super possessorio quod semel & iterum, ex causis tamen dissimilibus, intenterunt contrariam sententiam reportassent, demum ad petitorium recurrentes per procuratorem suum coram dilecto filio Andrea Subdiacono & Capellano nostro, quem sibi & procuratori partis alterius auditorem concessimus, proponere curaverunt quod cum B. quondam rector & patres ac patroni ejusdem hospitalis sancti Allucij habito communi tractatu deliberassent hospitale ipsum Hospitalariis supponere supradictis, commiserunt in hoc tribus procuratoribus vices suas, communiter statuentes ut quod per ipsos super hoc fieret acceptarent. Qui postmodum ad praedictos Hospitalarios accedentes, cum eisdem taliter statuerunt, ut ad ipsum hospitale aliqui mitterentur qui eorum nomine reciperent assignationem ipsius. Cum autem fratrem M. & B. propter hoc illuc transmisissent, iidem in camera praedicti rectoris donationem & assignationem hospitalis praedicti tam a praefato magistro quam supradictis procuratoribus & aliis ejusdem domus fratribus receperunt. Et infra. Procurator autem partis alterius ex aduerso respondit quod praedicta donatio debebat non immerito retractari, quoniam multis ex fratribus inconsultis a praedicto rectore ac paucioribus fratribus excommunicatis nihilominus & perjuris ac de re litigiosa & in fraudem Plebani de Piscia,

Tom. II.

qui super eodem hospitali moverat quaestionem, fuerat celebrata; & haec omnia proponebat sufficienter esse probata per depositiones testium productorum. Ad haec vero parte altera multipliciter respondente, hinc inde fuit aliquandiu disceptatum. Nos igitur iis & aliis intellectis quae coram Capellano praedicto partes proponere curaverunt, & ipsarum attestacionibus diligenter inspectis, attendentes quod fratres & patroni sancti Allucij pro se immo potius contra se suam turpitudinem allegabant, videlicet perjurium, excommunicacionem, & fraudem, non utique contra ipsos, sed ab ipsis commissam, & intelligentes donationem ab eis praefatis Hospitalariis factam puram ac simplicem extitisse, quia non deceptoribus, sed deceptis jura subveniunt, unde per ea quae superius sunt proposita se contra factum proprium legitime defendere non valebant, cum & quaedam ex ipsis non fuerint comprobata, de consilio fratrum nostrorum hospitale praedictum sancti Allucij cum pertinentiis suis Hospitalariis sancti sepulchri adjudicare curauimus; ita quod per hanc nostrae diffinitionis sententiam dioecetano Episcopo & Plebano de Piscia nullum praedictum generetur, cum res inter alios acta non debeat aliis praedictum generare.

EPISCOPO PICTAVENSI.

Licet undique confluentium negotiorum multiplicitas copiosa nostrum animum ad varias curas impellere non desistat, fraternitas tamen tua, quam sincera complectimur in Domino caritate, sollicitudinem ad tempus deponere compulit quam in exequendis aliis ex debito pastoralis officij gerebamus, atque tuam dubitationem apostolico certificare responso. Cum igitur a nobis duxeris requirendum si causam aliquam tribus iudicibus delegamus, in nostris apponi litteris illam clausulam facientes, *Quod si non omnes iis exequendis potueritis interesse, duo vestrum ea nihilominus exequantur*, & unus postquam commiserit cuidam ex aliis vices suas, de medio sit sublatus, tertius ut suspectus merito recusetur, an collega superstes suo nomine ac defuncti possit negotium diffinire, inquisitioni tuae taliter respondemus, quod si jurisdictione a suo sibi collega delata eo vivente uti non cepit, quia mandatum hujusmodi re integra morte mandatarij expiravit, non habet solus officium iudicandi. Si vero ante mortem mandatarij jurisdictione uti coeperit taliter demandata, vi-

N a

*Epist. 271.
Respondet ad
ejus consilia.
Cap. Licet un-
dique. De offi-
jud. deleg.*